

Iskoristi priliku da se i tvoje mišljenje čuje

Projekt koji predstavljamo je rezultat razvoja društva i prihvaćanja zajedničkih vrijednosti moderne demokracije s posebnim naglaskom na područje ljudskih prava

Iako je Grad Opatija dugi niz godina sustavno ulagao u institucije predškolskog odgoja i osnovnog obrazovanja, kao i u udruge koje svojim programima omogućavaju djeci i mladima kvalitetno provođenje slobodnog vremena, tek je Društvo »Naša djeca« Opatija organizacijom i radom Dječjeg foruma (osnovanog 1994. godine) potaknulo našu zajednicu na drugačije shvaćanje dječjih prava i potreba. Kako se rad Društva »Naša djeca« temelji na odredbama Konvencije UN o pravima djeteta, koja obvezuje odrasle da čine što najviše mogu kako bi se svako dijete potpuno i skladno razvijalo i pripremio za život i korisno djelovanje, to je aktivnost Dječjeg foruma bila usmjerena na edukaciju djece, ali i odraslih, o dječjim pravima i na njihovu promociju.

Pozitivna iskustva Društva »Naša djeca« i Osnovne škole »Rikarda Katalinića Jeretova« (programi: Dječji forum i Odgoj za demokraciju), te zbratimljene općine Castel San Pietro Terme (Italija) u promicanju dječjih prava, inicirala su rasprave o osmišljavanju aktivnosti kojima će se osigurati institucionalni okvir za ostvarivanje prava djece na aktivno sudjelovanje u životu grada.

Ovi poticaji i upozorenja na prava djece da sudjeluju u procesu donošenja odluka koje se na njih odnose, i obveza odraslih da to čine s uvažavanjem, potakli su gradsku vlast Opatije da 1999. godine prihvati djecu kao partnere u razvoju naše zajednice. Naime, te je godine na prijedlog djece, koja su ukazala na potrebu za uređenjem dječjih igrališta, i uređeno jedno dječje igralište.

Sustavnom promocijom dječjih prava i rezultatima rada Dječjeg foruma, prepoznatim i na državnoj razini, među građanima se podizala razina svijesti o »pravu djece na svoj grad«, pa je akcija *Gradovi i općine – prijatelji djece* Saveza društava »Naša djeca« Hrvatske, pokrenuta 1999., prepoznata u Opatiji kao okvir za sustavno, udruženo i usklađeno djelovanje zajednice za dobrobit djece.

Projektini tim formiran za osmišljavanje projekta Dječje gradsko vijeće sačinjavali su predstavnici Društva »Naša djeca«, OŠ »R. K. Jeretova« i gradske uprave. Konzultanti su bili: dr. sc. Nenad Hlača, profesor Pravnog fakulteta u Rijeci, specijalist za obiteljsko pravo, dr. sc. Jasminka Ledić, profesorica pedagogije na Filozofskom fakultetu u Rijeci, aktivno uključena u programe raz-

Strategije promicanja zdravlja mogu biti usmjerene na jačanje faktora koji unapređuju ili podržavaju zdravlje, kao i na smanjivanje ili slabljenje faktora koji uzrokuju ili pogoduju uzrokovanju bolesti. Strategije unapređenja zdravlja stvorene su kako bi proizvele promjene u fizikalnom, socijalnom i političkom okruženju, kao i promjene na razini pojedinca.

voja civilnog društva, te predstavnici Općine Castel San Pietro Terme, u kojoj se takav projekt provodi od 1994. godine.

Projekt je predstavljen Gradskom poglavarstvu Opatije koje ga je podržalo i predložilo na usvajanje Gradskom vijeću Opatije, a zaključkom Gradskog vijeća Opatije o prihvaćanju projekta osnovano je u ožujku 2001. Dječje gradsko vijeće (DGV).

Ciljevi DGV su uspostavljanje odnosa međusobnog uvažavanja, slušanja i komunikacije između djece i njihova grada, razvijanje svijesti o gradu kao zajednici svih građana, prepoznavanje i priznavanje prava svim skupinama građana, osposobljavanje djece za ostvarivanje prava na izražavanje vlastitog mišljenja, osposobljavanje za donošenje odluka za sebe i druge te razvijanje odgovornosti kod djece za donesene odluke.

DGV ima koordinacijski odbor projekta čije članove imenuje Gradsko poglavarstvo, a ono upravlja projektom i donosi program rada, utvrđuje dnevni red sjednica, analizira ostvarivanje ciljeva, utvrđuje program edukacije te redovito prati rad vijećnika. Osim Grada Opatije, stalni sudionici u projektu su Društvo »Naša djeca«, OŠ »R. K. Jeretova« i roditelji vijećnika.

Sastav DGV-a i način izbora

DGV čini po jedan predstavnik iz svakog od 4. do 7. razreda OŠ »R. K. Jeretova« i jedan predstavnik djece s područja Oprića, Dobreća i Ike. Postupak izbora vijećnika i konstituiranje DGV-a (kandidiranje u razredu, izrada predizbornih letaka, predizborna kampanja u razredu, neposredni izbori, prijava kandidature za dječjeg gradonačelnika, konstituirajuća sjednica i izbor dječjeg gradonačel-

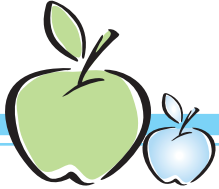
nika) provodi se prema Hodogramu kojeg utvrđuje Gradsko poglavarstvo. Mandat vijećnika je dvije godine. Izbori za prvi saziv DGV-a održani su 18. svibnja 2001. godine, dan prije lokalnih izbora, za drugi saziv 23. svibnja 2003. godine (u drugom sazivu DGV broji 15 vijećnika) i za treći saziv 6. svibnja 2005. godine (u trećem sazivu DGV broji 13 vijećnika).

Već u prvom sazivu Dječjeg gradskog vijeća Opatije postignuti su zapaženi rezultati. Na traženje djece uređena je dječja plaža i dva igrališta, područne škole opremljene računalima, osnovan je Centar za djecu »Happy time« prema projektu što su ga izradili vijećnici DGV-a, djeca s posebnim potrebama integrirana su u neke programe za slobodno vrijeme djece, a godine 2002. prvi put su i djeca bila službeni predlagачi u postupku izrade Proračuna Grada Opatije za 2003. godinu.

U drugom sazivu, u 2003. godini, vijećnici Dječjeg gradskog vijeća uključili su se u postupak izrade Urbanističkog plana mjesta Ičići svojim projektom *Planirajmo zajedno – Ičići očima djece*, koji je odgovor na uočene probleme i svijest o »pravu djece na svoj grad«. Projekt se temelji na pravu djece da sudjeluju u procesu donošenja odluka koje se na njih odnose, a cilj je bio utvrditi kako danas djeca vide mjesto u kojem žive i kako se u njemu osjećaju, te što treba učiniti da bi život djece, ali i obitelji u Ičićima, bio kvalitetniji. Projekt je realiziran putem radionica, terenske nastave i anketiranjem u razdoblju od srpnja do rujna 2003. godine, u suradnji s predstavnicima gradske uprave, mjesnim odborom Ičići i Urbanističkim institutom Zagreb. Predstavljen je Gradu Opatija na sjednici DGV-a 9. listopada 2003. godine, čime je i službeno, putem Gradskog poglavarstva, uključen u proces izrade plana.

Godine 2003. DGV je također sudjelovao u procesu izrade i donošenja proračuna Opatije za 2004. godinu. Djeca su predložila da se nastavi s uređenjem i opremanjem dječje plaže i igrališta, organiziraju sportsko rekreativne aktivnosti na plažama i u malim mjestima, osigura prijevoz za djecu s posebnim potrebama za odlazak na slobodne aktivnosti, organiziraju radionice o seksualnom odgoju i prevenciji poremećaja u ponašanju, osmisli kazališna sezona za djecu i slično.

Na prijedlog DGV-a, u program grada za 2004. godinu izvrštena je obveza iznalaže-

nja adekvatnog prostora za Centar »Happy time«, izvršenja pripremnih radnji za osnivanje Kluba mladih i izrada projekta cjelovite pomoći djeci i mladima u odrastanju. U 2004. godini DGV se uključio u program obilježavanja 160-godišnjice turizma u Opatiji i izradu Master plana turizma projektom *1,2,3...u turističkom mjestu živimo mi*, čiji je cilj bio utvrditi kako djeca vide Opatiju kao destinaciju dječjeg turizma. Vijećnici su predložili niz aktivnosti kojima bi se, po njihovu mišljenju, Opatija približila svjetskim trendovima dječjeg turizma, odnosno odre-

dištu »poželjnom djeci«. Spomenimo i to da je temeljem odluke DGV-a o rasporedu proračuna DGV-a, u rujnu 2004. godine organiziran Prvi susret Dječjih gradskih vijeća Republike Hrvatske pod nazivom *Veliki i mali zajedno*. Sudjelovali su predstavnici Velike Gorice, Požege, Slavonskog Broda, Varaždinskih Toplica, Nove Gradiške i Opatije. Zaključci sa susreta dostavljeni su svim gradovima u Hrvatskoj kao i svim nadležnim institucijama.

Stečena iskustva, kao i rezultati provođenja ovog projekta u protekle četiri godine, po-

kazuju da ovaj model pruža mogućnosti za osobni razvoj djece vijećnika kroz igru i na djeci zabavan način, ali i za pažljivije i cjelovitije udovoljavanje potreba djece. Smatra-mo da tema dječjih prava i osiguranje uvjeta svoj djeci za njihovo ostvarivanje može biti područje suradnje i partnerstva u zajednici, u cilju planiranja bolje budućnosti za sve.

Jagoda Mozetić,

Tajnica Dječjeg gradskog vijeća Grada Opatije

Gradsko vijeće učenika – Poglavarstvo učenika Rijeka – Zdravi grad

Dajte glas mladima!

U sklopu projekta Rijeka – Zdravi grad, 1998. godine konstituirano je prvo učeničko Gradsko vijeće i Poglavarstvo u Republici Hrvatskoj, a današnji saziv vijećnika četvrti je po redu mandat učenika, predstavnika srednjih i osnovnih škola grada Rijeke

U Gradsko vijeće i Poglavarstvo učenika Zdravi grad – Rijeka uključeno je sedam srednjih i tri osnovne škole. Uključeni su učenici gimnazija, strukovnih i obrtničkih škola te učenici triju osnovnih škola (dvije gradske i jedne prigradske), što predstavlja reprezentativni uzorak navedene populacije »mladih« koji su članovi Poglavarstva učenika. Mandat predsjednika, dopredsjednika i tajnika vijeća (članova Poglavarstva učenika) traje dvije godine i prema demokratskom izboru bira se iz škola koje su uključene u projekt.

Vijeće/Poglavarstvo učenika je u svojem dosadašnjem radu raspravljalo o nizu tema koje su razmatrane i pripremane u Odboru učenika/vijećnika, što uključuje probleme odrastanja mladih, primjerice kvalitetno osmišljavanje slobodnog vremena mladih, zatim probleme ovisnosti, odnos škola–učenik i učenik–roditelj, ispitivanje stresa kod učenika, pozitivni i negativni utjecaji društva na odrastanje i slično. Jedna od tematskih sjednica bila je posvećena ekološkoj osvješćenosti učenika i mladih.

Početkom svake školske godine/mandata predlažu se i izglasavaju teme za raspravu. Od školske godine 2002./2003. teme o kojima mladi raspravljaju dijele se na društveno aktualne teme i teme mladih. U navedenom periodu prvog polugodišta, odnosno tijekom prvog obrazovnog razdoblja, raspravljalo se o AIDS-u, o djeci oboljeloj od AIDS-a i njihovu uključivanju u redovno školovanje, o legalizaciji prostitucije, istospolnim brakovima i usvajanju djece istospolnih brakova, političkim obi-

lježjima na koncertima – glazba i politika, a tijekom drugog obrazovnog razdoblja, od veljače 2003. godine, radilo se na pripremi zajedničke proslave maturanata, odnosno organizaciji »matuRijade« u Rijeci, što je i uspješno provedeno.

Školske godine 2003./2004. izglasane su i iscrpno obrađene ove teme: nasilje u školi, preopterećenost školskih satnika, kako školu učiniti zanimljivom, spolno prenosive bolesti, genetski modificirana hrana i slično. Na tematskoj sjednici povodom obi-

lježavanja Dana zdravih gradova, u svibnju 2004. godine, učenici-vijećnici prezentirali su, uz svoj rad, i rad cjelokupnog projekta kroz istaknute tematske razine: održivi razvitak i zaštita okoliša, podrška osobama s invaliditetom, te unapređivanje kvalitete života starijih osoba.

Godine 2004. (školska godina 2004./2005.) na konstituirajućoj sjednici Vijeća i Poglavarstva učenika prihvaćene su teme: izlasci, zabava, koncerti, državna matura da ili ne, odgovara li nam novi školski kalendar. Nadalje, mladi su za ponovnu raspravu ista-

